

ข้อบัญญัติ

เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรือง
อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

หลักการ

กำหนดให้มีการติดตั้งบ่อดักไขมัน เพื่อบังคับใช้กับอาคารที่จะปลูกสร้างใหม่และอาคาร สิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่ก่อนที่จะมีการประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยเฉพาะอาคารปลูกสร้างการระบายน้ำทิ้งหรือไหลลงไปสู่แหล่งระบายน้ำภายในตำบลศรีบุญเรือง เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพของน้ำ

เหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐(๓) และมาตรา ๔๔ กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร ประกอบกับมาตรา ๖๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้ตราเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลจึงต้องตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลนี้

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรือง
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

*****

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรือง เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบมาตรา ๑๘ มาตรา ๒๐(๓) และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรือง โดยความเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรือง จึงตราข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรือง เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ ”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศโดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรือง เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ข้อบังคับ กฎ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานหรือสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจับพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสาดน้ำ หรือการกระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ ทะเล และแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชน ซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกององค์การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรือง

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรือง และพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรืองที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุข

ข้อ ๕ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำและยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตามมาตรฐานที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้น ให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารได้อยู่ระหว่างการปลูกสร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันเช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าตรวจอาคารและบริเวณที่ตั้งอาคารในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก

(๒) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน

ข้อ ๘ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองตามข้อ ๕ ทำการดูแลรักษา เก็บขนน้ำมันหรือไขมันในบ่อดักไขมันไปกำจัดและซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติตาม ข้อ ๗ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๗ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท และเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดให้เสียค่าปรับอีกไม่เกินวันละสองร้อยบาทนับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันนั้นเป็นต้นไป จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการพิจารณาขบวนการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ตามความจำเป็นและความเหมาะสมของอาคารและพื้นที่บางแห่ง อาทิเช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท เป็นต้น

ข้อ ๑๓ ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรืองรักษาการตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(ลงชื่อ).....

(นายสุชาติ พรหมดี)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีบุญเรือง

เห็นชอบ

ลงชื่อ.....

(นายคารม คำพิฑูร์ย์)

นายอำเภอชนบท

๒.๒ บ่อตกไขมันแบบติดตั้งในที่แบบวงขอบซีเมนต์ สำหรับบ้านพักอาศัย สถานประกอบการ

๒.๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

(๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

(๒) ทรายหยาบและทรายละเอียด

(๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด ๐.๙ มิลลิเมตร

(๔) วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป มีขนาดเส้นผ่า ศูนย์กลาง

ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ เมตร

ขนาด ๑.๘๐ เมตร สูง ๐.๓๕ - ๐.๔๐ เมตร

ขนาด ๐.๘๐ เมตร สูง ๐.๔๐ - ๐.๔๕ เมตร

(๕) ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อน้ำเข้า ขนาด 0.๗ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า ท่อน้ำออก ขนาด ๐. ๑๐๐ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า

๒.๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) ขุดหลุมลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำ ๕๐ เซนติเมตร โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อ ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ ทรายหยาบก้นหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ขนาด ๒ ๔ - ๘ นิ้ว ยาว ๓.๐ - ๖.๐ เมตร แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๖ - ๓ เซนติเมตร

(๒) ผูกเหล็กเส้นกลมขนาด ๙ มิลลิเมตร เป็นตะแกรงวงกลมระยะห่าง ๒๐ X ๒๐ เซนติเมตร

(๓) เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒ หนา ๑๐ เซนติเมตร โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อน้ำ เสาเข็มประมาณ ๒ -๓ เซนติเมตรวงขอบซีเมนต์เป็นแบบปิดกั้นก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วย

(๔) นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูปมาวางที่คอนกรีตก้นหลุมที่เตรียมไว้โดยถ้าปูนทราย ที่ก้นวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันรั่วซึม จากนั้นเอาวงขอบซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้แล้ว ยาแนวรอบ โดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูนทราย เท่ากับ ๒:๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อท่อระบายน้ำ กลบฝังดินรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดด้วยฝาปูน

(๕) การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อตกไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทั้งออกจาก จุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กับ รูปแบบหรือความเหมาะสม แต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งใช้ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ หรือใหญ่กว่า โดยให้ท่อรับน้ำที่ออกจากบ่อตกไขมันไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ ดู คลองตามพื้นที่นั้นๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมนอยู่ในน้ำเพื่อให้น้ำมีการระบายออกจากตัวบ่อตกไขมันได้ดี

๒.๓ บ่อตกไขมันแบบสร้างในที่ สำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่

๒.๓.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

(๑) ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

(๒) ทรายหยาบ

(๓) เหล็กเส้นกลม RB ขนาด ๐.๙ มิลลิเมตร

(๔) ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อน้ำเข้าขนาด ๐.๗๕ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่าท่อน้ำออก ขนาด ๐.๑๐๐ มิลลิเมตร หรือใหญ่กว่า

๒.๓.๒ วิธีการก่อสร้าง

(๑) ขุดหลุมลึกลงไป โดยระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อตก ไขมันโดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดของบ่อคอนกรีตเสริมเหล็ก ประมาณ ๐.๘๐ - ๑.๐๐ เมตร หรือตาม ความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับความเหมาะสมของสภาพพื้นที่แล้วให้ดูว่าดินชั้นหลุมมีความ แน่นพอที่จะรับน้ำหนัก บ่อตกไขมันคอนกรีตเสริมเหล็กได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการ ดังนี้ กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบชั้นหลุม บดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็ม ให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ เซนติเมตร ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ เซนติเมตร

(๒) ผูกเหล็กเส้นกลมขนาด ๐.9 มิลลิเมตร เพื่อทำฐานและโครงสร้าง

(๓) เทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๕ ที่ฐานพื้นบ่อตกไขมันก่อนโดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้ม ท่อ หัวเสาเข็ม ประมาณ ๒-๓ เซนติเมตรของตัวบ่อตกไขมัน

(๔) ประกอบแบบโดยใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่น ป้องกันไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นนำน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่วจึงทำการเทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๕ ลงไปในไม้แบบ โครงสร้าง แล้วกระทุ้งคอนกรีตเพื่อไม่ให้เกิดฟองอากาศ เพราะจะมีการรั่วซึม ได้

(๕) การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบหลังจากเทคอนกรีตแล้วประมาณ ๓ - ๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบว่ามีรอยรั่วซึมหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

(๖) การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อตกไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจาก จุดปรุงอาหารหรือจากจุดล้างจานหรือภาชนะอื่นๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมาส่วนน้ำทิ้งให้ต่อ รับน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อตกไขมันไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ ดู คลอง ตามพื้นที่นั้นๆโดยไม่ให้ปาก ท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำ เพื่อให้มีการระบายน้ำทิ้งได้ดี

๓. รายละเอียดบ่อตกไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อตกไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลปนไปกับน้ำทิ้งและช่วยดักเศษ อาหารด้วยในตัว ตัวบ่อแบ่งได้ - ส่วน ซึ่งเชื่อมต่อกัน ส่วนที่ ๑ จะมีตะแกรงดักขยะซึ่งใช้ในการดักเศษอาหาร ตะแกรงนี้สามารถแยกออกมาได้เพื่อให้สามารถนำเศษอาหารออกไปทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหล ผ่านตะแกรงลอดแผ่นกันเข้าส่วนที่ ๒ ซึ่งจะทำหน้าที่ดักไขมัน คือจะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อให้ไขมัน และน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถตักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

*****

ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
 ក្រសួងព្រៃឈើ និងសិប្បកម្ម និងនិរន្តរភាព
 ក្រសួងសុខាភិបាល
 ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
 ក្រសួងយុវជន និងកីឡា
 ក្រសួងយុត្តិធម៌
 ក្រសួងបរិស្ថាន និងការពាររ៉ាឌីយ៉ូសកម្ម
 ក្រសួងស្ថាប័នស្រុក
 ក្រសួងស្ថាប័នកណ្តាល
 ក្រសួងស្ថាប័នជាតិ
 ក្រសួងស្ថាប័នអន្តរជាតិ